

HRVAŠKI TABORIŠČNIK

Štev. 57.

Št. Vid ob Glini

Petek 7. septembra 1945.

NAŠA VELIKA RANA

Amnestija. "Prihajajo domov iz sodnih zaporov, iz prisilno delavnic, iz taborišč v Št. Vidu nad Lj. in v Teharjih na Štajerskem. Domobranci prihajajo večinoma le mladoletni. Od drugih ni sledu. Tudi to, da so tam in tam v taboriščih, na delu itd. Toda resnica je najprecej drugačna. Ko človek gredo v ... Govorilo se je, da tritisoč naših ljudi, ki so bili zverinsko pobiti, brez sodbe. Partizanski major je priznal, da je bil res pobitih 730 domobrancev. In priznal je tudi način! V neki grapi so jih nabasali skupaj, bregove ob njih podminirali in vse skupaj je pokrilo kamenje in zemlja, da ne bi moglo nikoli ugotoviti, kaj se to zgodilo. Eksplozije je bilo slišati na razdalji 20 km daleč naokrog. - Sicer pa je prav isti partizanski major priznal, da se pripravlja v okolici Kočevja taborišča za domobranci, ki še čakajo in pa za one, ki jih jim bodo še pripeljali. Zdi se pa, da so to samo besede.

Pokolj v Hrvaški. Točno se je tudi zvedelo o velikem pokolju domobrancev v Hrvaški v noči od 5. na 6. julija. Celo noč so jih vozili v kamijonih, jih pretekali in napoli pobite pometali v sovine rudniške rove. Na novo mobilizirani partizani pa so navažali zemljo in pokrivali z njo trupla. Okrog pet jih je še iz rova ušlo. - Čez nekaj dni je nastal takšen smrad, da ljudje niso mogli daleč naokoli hoditi na polju. Očividno, ki je z zemljo zametaval trupla domobrancev, je trdil, da je bilo tam pobitih najmanj 1.500 naših fantov in mož. Če bi bili tisti nerečneži, ki so jih tiste dni odpeljali in Teharjev. Ljudje, svojci domobrancev za to še malo vedo in zato še vedno upajo in pričakujejo. Mlade žene pričakujejo svojih mož, častnikov, toda od njih ni glasu. Ljudje bodo obupali, ko bodo zvedeli!

Kaj se zgodilo na Hrvaškem? Na Hrvaškem se je pojavila med partizani nova bolezen, ki je podobna obsedenosti. Lazijo po štirih, lajejo, gričejo zemljo, les, zid itd. Pripovedoval mi je I.I., ki se je o tem na svoje oči prepričal. Povedal je o svojem bratu zdravniku in ta mu je povedal, da imajo takšnih primerov že nad 400. Tudi pri nas so že prišli podobni slučaji. Videli so dve partizanki v vlaku."

/Iz pisma rojaka v Ljubljani z dne 11. avgusta 1945./

Higienski pregled naših stanovanj

Odslej bosta dva člana taboriščnega zdravstvenega odseka - slušateljja - opravljala higieniški pregled naših stanovanjskih prostorov. To je naloga, ki jo zahtevajo higieniški predpisi o begunskih taboriščih. Naj zato to vpoštevajo in naj izpolnjujejo navodila.

Pregled vseh taboriščnikov glede osebne čistote bo vsakih 14 dni.

Čak turek in četrtek prihajajo v naše taborišče zobozdravnik, kakor je že objavljeno. V taborišču ordinira ves dan. Kdor ima slabe zobe, naj se priglasi v tabor. pisarno, ker mu bodo nato tudi povedali, kdaj naj gre k zobozdravniku v ordinacijo.

Šolska sv. maša /do 15. leta starosti/ je vsako nedeljo in praznik pol osmi uri. Starši so dolžni pošiljati k tej sv. maši svoje otroke. Če nekvi bodo otroci imeli svojo prošnjo in brat, pod nadzorstvom svojih staršev.

Naši peveci bodo jutri ob 9. uri dop. poli z domačimi peveci znane Komptnerjevo našo, in sicer v tukašnji župnijski cerkvi. - Že zadnje soboto pop. ob 4. so naši peveci na povabilo gospoda dekana iz Št. Vida poli latinske psalme ob priliki sprojemnih obredov; večje število bivših katoličanov iz šentviške fаре, ki so za Hitlerjevega režima stopili iz katol. cerkve, je bilo namoč v soboto pop. ponovno sprejetih v kat. cerkev. Tudi naši pritrkovalci se uveljavljajo. Prvikrat so pritrkavali v župnijski cerkvi ob priliki ponovnega sprejema v katol. cerkev zadnje sobote; za jutri dopoldne ob 9. uri pa jim je g. dekan zopet dovolil, da pritrkujejo. Šentviščani, ki niso vajeni takšnega zvonjenja, kar strme.

London v teh dneh - politično središče sveta

Danos se obračajo oči vsoga sveta v London, kjer se bo v torek začela konferenca zunanjih zunanjih ministrov 5 velesil. Na potadamski konferenci velikih treh državnikov je bilo sklenjeno, da bodo nekatera vprašanja proučili zun. ministri 5 velesil, ki bodo nato predložili svoje predloge posebni mednarodni konferenci v odobrenje. Gl. predmet razgovorov sedanjega sestanka zun. ministrov v L. bodo mirovne pogodbe z Italijo, Belgarijo, Rumunijo, Madžarsko in Finsko, ki so vezale svojo usodo na zmago Nemčije. S temi pogodbami bodo rešena razna teritorialna vprašanja. Pričakujejo tudi, da bo na tem sestanku načrtovana tudi neka sovjetski interesni sferi na zapadu. Na tem sestanku bodo nadalje rešovali tudi vprašanje o omejitvi uporabe atomske bombe, saj je po poročilu sovjet. lista "Novoje Vremja" atom. bomba povzročila, da vse velesile še bolj budno gledajo na svoje oborožitve. Reševali bodo nadalje tudi nekatera gospodarska vprašanja /Porurje, Posarje/ in pa nadaljnje potankosti o notranji upravi Nemčije. - Po vsaj verjetnosti bo govora tudi o demokratizaciji Jugoslavije.

Pomenbna izjava tur. zun. ministra Saradžogluja. Včeraj je tur. zun. minister na tiskov. konferenci dejal, da bo prijateljstvo z Anglijo še vnaprej osnovni faktor turške zunanje politike. "Trudili se bomo," je dejal, "da bomo še vnaprej živeli v dobrih odnosih s svojimi sosedi. Itse pa pričakujemo tudi od njih".

Na sovjet. področju v Nemčiji je bila osnovana neke vrste non. vlada, ki jo sestavljajo 5 komunistov, 5 socialistov, 2 kršč. socialisti in 1 liberal. demokrat. Ta vlada je bila postavljena brez vednosti zapad. zaveznikov in proti določilom potadamske konference. To dejstvo utegne na bližnji konferenci zun. ministrov v L. vzbuditi mnogo prahu!

Vč. je došel v London gr. metropolit namestnik Damaskinos, ki bo imel nes razgovor z angl. zun. ministrom Bevinom, jutri pa z n. n. predsednikom A. Jem.

